

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/2470-

19. mai 2026

Høringsbrev - Endringer i tilskuddssatser for RÅK-tilskuddsordningen

Landbruks- og matdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift 10. juni 2009 nr. 636 om råvareprisutjevning for bearbejdede jordbruksvarer.

Forslaget inneholder tre elementer:

- Videreføring av gjeldende satser fra 1. juli 2026
- Endring i forskriftens vedlegg 1 for råvarer til iskrem
- Egen sats for fløte til iskremblandinger

Forslag til endringer vil bli drøftet i høringsmøte 3. juni 2026 09:00 i Landbruks- og matdepartementets lokaler.

Høringsmøtet vil bli avholdt fysisk i Landbruks- og matdepartementet (R6), men det er også mulig å delta digitalt via Teams. Påmelding til møtet sendes til eivind.skjulestad@lmd.dep.no og stian.halsen@lmd.dep.no innen 1. juni 2026. Det vil også være anledning til å sende inn skriftlige høringsuttalelser i etterkant av møtet.

For å kunne forvalte tilskuddsmidlene på en forsvarlig måte og gi bedriftene nødvendig forutsigbarhet for rammebetingelsene i 2026, er det avgjørende at forskriftsendringene trer i kraft 1. juli 2026. På denne bakgrunn har departementet besluttet forkortet høringsfrist i medhold av utredningsinstruksens punkt 1-4.

Vi ber om at høringssvar sendes digitalt ved bruk av skjema for høringssvar på regjeringen.no

Det bes om at skriftlige høringsinnspill blir sendt departementet innen 5. juni 2026.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Stian Halsen
22 24 91 50

Høringsdokumentene er publisert på: www.regjeringen.no/no/dep/lmd/id3160311

1. RÅK-tilskuddsordningen

Bearbeidede jordbruksvarer omfattet av EØS-avtalen protokoll 3 er underlagt EØS-avtalens generelle bestemmelser om fri bevegelighet av varer. Avtalen åpner for at avtalepartene kan anvende toll og prisnedskrivning på råvarene for å utjevne prisforskjeller på råvarer som inngår i ferdigvarene. Hensikten er å utjevne konkurransevilkårene for produsenter av bearbeidede jordbruksvarer i EØS-området og gi grunnlag for økt handel. Ordningen bidrar dermed til at norsk næringsmiddelindustri kan produsere og levere industrielt bearbeidede produkter basert på norske jordbruksråvarer. Prisnedskrivning kan gis dersom tollavgiftsatsen alene ikke kompenseres for forskjellen mellom internasjonal og norsk råvarepris.

2. Satser fastsatt for første halvår 2026

Departementet viser til høringsbrev av 27. november 2025 om endringer i tilskuddssatser for RÅK-tilskuddsordningen og brev av 19. desember 2025 om fastsettelse av satser for RÅK-ordningen 2026, der det fremkommer at satsene kun ble fastsatt for første halvår av 2026. Videreføring av satsene for perioden 1. juli til 31. desember 2026 forutsatte økt bevilgning i årets jordbruksoppgjør. Av nevnte brev fremgår også beskrivelse av prisgrunnlaget for gjeldende satser.

I jordbruksoppgjøret 2026 har partene avsatt tilstrekkelige midler slik at satsene kan videreføres frem til årsskifte. Forslaget forutsetter Stortingets godkjenning.

3. Endringer i forskriftens vedlegg 1 for råvarer til iskrem

Siden 1. november 2010 har i hovedsak ikke råvarer til iskremproduksjon fått RÅK-tilskudd. Årsaken er at ferdigvaren iskrem, etter departementets vurdering, ikke har hatt et kompensasjonsbehov samlet sett. RÅK-tilskuddsforskriften har imidlertid ikke fullt ut reflektert dette, da enkelte råvarer som benyttes i iskremproduksjon har hatt fastsatt sats.

Spiseis på posisjon 21.05 i tolltariffen er omfattet av vedlegg 2 til RÅK-tilskuddsforskriften. I medhold av § 2 kan det gis prisnedskrivningstilskudd for bruk av norskproduserte jordbruksråvarer som omfattes av vedlegg 1 når disse inngår i produksjonen av spiseis. For flere råvarer omfattet av vedlegg 1 har det vært én sats når eksempelvis fløte brukes i produksjon av iskrem og en annen sats når fløte brukes i produksjon av andre varer omfattet av vedlegg 2. Spesifiserte satser for råvarer til iskrem har vært satt til null over lang tid. For råvarer omfattet av vedlegg 1 hvor det ikke er skilt mellom bruk i produksjon av iskrem og andre varer omfattet av vedlegg 2, har det blitt gitt prisnedskrivningstilskudd til den angitte satsen også til bruk i produksjon av iskrem. Dette har ikke vært intensjonen med regelverket.

Departementet foreslår endringer i vedlegg 1 for å gjenspeile vurderingen av kompensasjonsbehovet for iskrem. Dette innebærer at det foreslås å utvide råvarelisten i vedlegg 1 til å inkludere:

- 1101 Helmelk flytende til iskrem
- 1201 Skummet melk flytende til iskrem
- 1301 Yoghurt til iskrem
- 1501 Kondensert melk fet til iskrem
- 1551 Kondensert melk mager til iskrem

Forslaget innebærer at satsen settes til null også for overnevnte råvarer som brukes i produksjon av iskrem.

Endringen innebærer at aktører i ordningen som har fått tilskudd for enkelte råvarer benyttet i sin iskremproduksjon ikke lenger vil motta dette tilskuddet. I 2025 ble det totalt utbetalt ca. 600 000 kroner for bruk av disse råvarene i iskremproduksjon.

4. Egen sats for fløte til iskremblandinger

Fløte som benyttes i iskrem og iskremblandinger får tilskudd i biproduktgruppe 3 i prisutjevningsordningen for melk (PU), jf. prisutjevningsforskriften § 5. I beregningen av RÅK-tilskudd for fløte til iskrem har praksis vært at tilskuddssatsen i denne biproduktgruppen i PU trekkes fra i beregningen av norsk pris. Fløte til øvrige RÅK-produkter får ikke tilskudd i PU. Dette innebærer at det ikke foretas et slikt fratrukk i beregnet norsk pris for fløte til øvrige ferdigvarer i RÅK-tilskuddsforskriften.

Tilskuddet i biproduktgruppe 3 har ikke blitt trukket fra den norske prisen på fløte til iskremblandinger, da ferdigvaren ikke har hatt egne tilskuddssatslinjer for fløte i vedlegg 1. Dette innebærer at beregnet norsk pris for fløte til iskremblandinger har vært høyere enn den skulle være, og følgelig har tilskuddssatsen vært satt for høyt.

For at tilskuddssatsen skal settes korrekt for fløte til iskremblandinger, er departementet av den oppfatning at det må opprettes en egen kategori i råvarelisten, fløte til iskremblandinger. Ved fastsetting av tilskuddssats, skal tilskuddet i biproduktgruppe 3 trekkes fra prisen på norsk råvare (4,47 kr per liter fløte for satsperioden 1. juli 2025 til 30. juni 2026). Prisgrunnlaget er for øvrig det samme som ble lagt til grunn for sats til fløte gjeldende for første halvår 2026.

Departementet foreslår at vedlegg 1 utvides med ny råvare (2102) fløte til iskremblending med sats 1,90 kroner per kilo.

Forslaget innebærer at aktører med godkjente resepter for iskremblandinger må endre sine resepter innen utgangen av juli 2026 med ny råvare.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Aktører som har anvendt helmelk flytende, skummet melk flytende, yoghurt, kondensert melk fet og kondensert melk mager i produksjon av iskrem vil få redusert tilskudd til denne produksjonen, jf. omtale under punkt 3. Det er ingen vesentlige administrative konsekvenser av endringene.

Med hilsen

Harald Moksnes Weie (e.f.)
avdelingsdirektør

Stian Halsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Finansdepartementet Hoff SA	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund	Østensjøveien 39/41	0667	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
NHO Mat og Drikke	Postboks 5469 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk Landbrukssamvirke	Postboks 9347 Grønland	0135	OSLO
Nortura SA	Postboks 360 Økern	0513	OSLO
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
TINE SA	Postboks 25	0051	OSLO

Vedlegg 1: Råvarer omfattet av forskriften

Jordbruksråvarer	Råvarenr.	Råvarenavn	PNS-sats (kr/kg)
<i>Melk</i>	1100	Helmelk flytende	4,70
	1101	Helmelk flytende til iskrem	0,00
	1200	Skummet melk flytende	4,70
	1201	Skummet melk flytende til iskrem	0,00
	1300	Yoghurt	8,40
	1301	Yoghurt til iskrem	0,00
	1500	Kondensert melk fet	4,70
	1501	Kondensert melk fet til iskrem	0,00
	1550	Kondensert melk mager	6,10
	1551	Kondensert melk mager til iskrem	0,00
	1599	Helmelkpulver 20–42 %	1,00
	1601	HMP 28 % til iskrem	0,00
	1651	Melkepulver 20 % til iskrem	0,00
	1700	Skummetmelkpulver	25,70
	1701	SMP til iskrem	0,00
	1750	Yoghurtpulver	23,30
	2100	Fløte	6,40
	2101	Fløte til iskrem	0,00
	2102	Fløte til iskremblanding	1,90
	2300	Rømme	8,80
	3200	Mysepulver	7,40
	3201	Mysepulver til iskrem	0,00
	5100	Smør ¹	0,00
	5101	Smør til iskrem	0,00
	5300	Smørrolje ²	0,00
	6100	Ost ³	21,20
<i>Egg</i>	11100	Heleggmasse	0,00
	11200	Heleggpulver	19,70
	12100	Eggeplomme konservert	0,00
	12200	Eggeplommepulver	0,00
<i>Potet</i>	30100	Poteter	0,00
	31200	Flak og granulat av potet	18,30
	32100	Potetmel/potetstivelse	5,40

Jordbruksråvarer	Råvarenr.	Råvarenavn	PNS-sats (kr/kg)
	40200	Våt glukose	5,70
Kjøtt	70750	Svinekjøttssortering 23 %	7,80
	71400	Storfekjøttssortering 14 %	0,00
	73000	Fårekjøttssortering 25 %	0,00
	74000	MUK-fjørfe ⁴	4,10
	74200	Fjørfe, annet enn MUK-fjørfe	8,30

- 1 PNS gis kun til råvaren smør som benyttes i ferdigvarer klassifisert på varenummer ex 19.01.9098 med varebetegnelse desserter, puddinger, vaniljesaus, vaniljekrem, rømmedressing, iskremblanding, produkter til bakeri, glutenfri diettmat og laktoseredusert diettmat.
- 2 PNS gis kun til råvaren smørølje som benyttes i sjokolade som er klassifisert på varenummer 18.06.2090, 18.06.3100, 18.06.3200 eller 18.06.9010.
- 3 Gjelder modnet ost til industri og fast formet ost til industri.
- 4 MUK-fjørfe: Maskinelt utbeinet kjøtt av fjørfe.

Med hilsen

Harald Moksnes Weie (e.f.)
avdelingsdirektør

Stian Halsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer